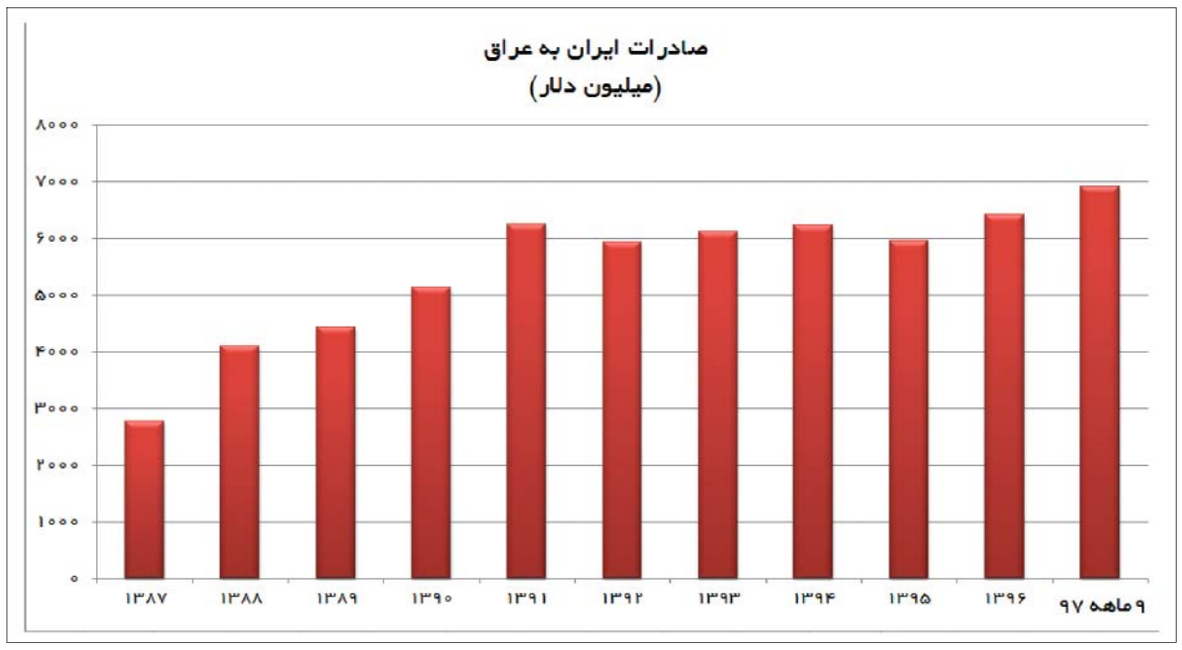
تجارت ایران و اروپا ۲۰ درصد کم شد

علیرضا شجاعی، معاون وزیر اسبق صنعت درخصوص وضعیت تجارت ایران و اروپا در ۹ ماه اول امسال اظهار کرد: بررسی آمارهای ۹ ماهه تجارت خارجی کشور با کشورهای اروپایی نشان می‌دهد به‌رغم وعده‌های فراوانی که اروپایی‌ها برای باز شدن کانال‌های ارتباطی جدید داده بودند، صادرات ما به اروپا از لحاظ وزنی ۱۳ درصد و از لحاظ ارزشی ۱۹ درصد کاهش پیدا کرده است.

به گزارش نود اقتصادی، شجاعی افزود: واردات ما از اروپا هم ۲۲ درصد از لحاظ وزنی و ۱۹ درصد از لحاظ ارزشی کاهش پیدا کرده که اگر این آمارها را با هم جمع بزنیم وزن تجارت ما با اروپا ۲۰ درصد و ارزش تجارتمان با کشورهای این قاره ۱۹ درصد کاهش یافته است. شجاعی گفت: این مساله بیان رهبر معظم انقلاب در مورد وقت‌کشی اروپایی‌ها را تأیید می‌کند و نشان می‌دهد به نوعی اروپا ایران را سرکار گذاشته است. من پیش‌بینی می‌کنم ما امسال به هدف‌گذاری‌ای که دولت در زمینه صادرات داشته نمی‌رسیم.

جام جم در گفت‌وگو با تاجران ایرانی و عراقی، روابط اقتصادی ۲ کشور را بررسی می‌کند

رشد سریع روابط تجاری ایران و عراق

مریم شریف‌زاده
جام جم

عراق در سال جاری به بزرگ‌ترین کشور واردکننده کالا از ایران تبدیل شده و ایران بهترین وضعیت تراز تجاری را نیز با عراق دارد، به طوری که در برابر صادرات شش میلیارد و ۹۲۹ میلیون دلار کالای ایرانی به عراق در ۹ ماهه امسال، واردات کشورمان از این کشور همسایه فقط ۳۵ میلیون دلار بوده است. نکته مهم‌تر آن که برخلاف سایر کشورهای بزرگ واردکننده کالا از ایران که عمده وارداتشان از کشورمان نفت و مواد خام است، عراق از کشورمان کالاهای مصرفی، کشاورزی و صنعتی وارد می‌کند.

این آمار نشان می‌دهد که روابط تجاری با عراق نسبت به سایر کشورهای جهان، بسیار ویژه است و ارزش افزوده بالایی نصیب اقتصاد ایران می‌کند. صادرات ایران به عراق در ۹ ماهه سال جاری نزدیک به ۵۰ درصد افزایش یافته است.

مثلا عمده واردات چین از کشورمان نفت، فرآورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمی و سنگ‌آهن است، یعنی کالاهایی که کمترین ارزش افزوده را برای اقتصاد ایران دارد؛ اما مهم‌ترین کالاهای وارداتی عراق از ایران عبارتند از: اجزا و قطعات توربین‌های بخار، مواد لبنی، مواد پلاستیکی، مصالح ساختمانی، لوازم خانگی و لوازم برقی؛ یعنی عراقی‌ها کالاهایی از ایران وارد می‌کنند که ارزش افزوده و اشتغالزایی بالایی در کشورمان دارد، بنابراین توسعه روابط تجاری با عراق، برای ایران بسیار مثبت است. این روند کاملا برعکس روابط تجاری کشورمان با چین است، چراکه ایران از چین کالاهای مصرفی و صنعتی وارد می‌کند که موجب از دست رفتن مشاغل در بازار داخل هم می‌شود.

جام جم در گفت‌وگو با فعالان اقتصادی ایرانی و عراقی، ظرفیت‌ها و مشکلات توسعه روابط تجاری دو کشور را بررسی کرده است.

بازار ویژه عراق برای ایران

رضا مونسان، عضو اتاق مشترک ایران و عراق

شرایط امروز کشور با توجه به رکود و تحریم بنگاه‌های اقتصادی ما را به‌شدت دچار بحران کرده است. در نتیجه راهکار برون‌رفت از این فضا استفاده از فرصت‌های صادراتی است و در بین همه فرصت‌ها عراق موقعیت ویژه‌ای برای ما دارد. پایانه‌های مرزی مشترک و تبادلات تجاری خوب است؛ بخش زیادی از جمعیت عراق در فاصله نزدیک از مرزهای ما ساکن هستند؛ بنابراین اهمیت دارد شرایطی ایجاد کنیم که این فرآیند تسهیل شود؛ بخشی از تسهیل از طریق دولت با سیاست‌گذاری‌هایی که انجام می‌شود صورت می‌گیرد و بخشی از این اقدامات توسط تشکل‌های بخش خصوصی مشخصا اتاق‌های بازرگانی و اتاق مشترک دو کشور و بخشی هم توسط فعالان بخش خصوصی صورت می‌گیرد.

دولت امسال بخشنامه‌ای در مورد بازگشت ارز حاصله از صادرات ابلاغ کرد که در مقطعی عراق و افغانستان مستثنا شد. این بخشنامه توأم با جهش نرخ ارز شد و هردوی اینها سبب جهش میزان صادرات به عراق شد.

بعد از مدتی دولت استثنا را برداشت و این موضوع مشکل ایجاد کرد. در مورد عراق باید بگویم این کشور بانک زیاد دارد، اما خدمات بانکی ارائه نمی‌دهند. عمده تجار عراقی در تبادلات تجاری خود از روش حواله نقدی استفاده می‌کنند.

حتی با کشوری مانند ترکیه که مشکل تحریم‌ها را ندارد، عراقی‌ها با همان روش جابه‌جایی نقدی از طریق صرافی‌ها این کار را انجام می‌دهند. فرآیند به این شکل است که وقتی صادرکننده ایرانی کالایش را صادر می‌کند، زمانی که خریدار عراقی می‌خواهد این تسویه را انجام بدهد از طریق صرافی پول را پرداخت و صراف معادل ریالی را به شخص پرداخت می‌کند؛ بنابراین اساسا ارزی جابه‌جا نمی‌شود که صادرکننده ملزم به بازگشت به چرخه اقتصاد کشور شود. زمانی که بخشنامه ابلاغ شد شاهد بودیم بسیاری از صادرکنندگان ترجیح دادند صادرات را متوقف کنند.

در بدنه کارشناسی دولت تصمیمات اشتباهی گرفته می‌شود که اثر منفی دارد، به همین دلیل تقاضای بخش خصوصی این است که چنین تصمیماتی با مشارکت بخش خصوصی اعم از اتاق بازرگانی که چنین تجربیاتی دارند صورت گیرد. این موضوع را به بانک مرکزی انتقال دادیم، ولی اقدامی صورت نمی‌گیرد و در جلسات در بسته تصمیماتی می‌گیرند که با واقعیت موجود در بازار متفاوت است.

بازار بزرگ صادراتی برای ایران

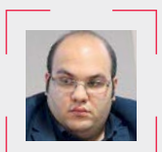

غلامرضا ناطقی، صادرکننده مواد لبنی به عراق

عراق بازار بزرگ صادراتی برای ایران است، با توجه به این‌که عراق همسایه ماست باید بهترین استفاده را داشته باشیم و با توجه به همجوار بودن، کار ما رقابتی‌تر و بهتر است و می‌توانیم قوی‌تر در این بازار حضور داشته باشیم، البته مدت‌هاست از این بازار صادرات به خوبی استفاده می‌کنیم. بهترین حالت این است که شرکت‌های ایرانی با دید بلندمدت به عراق نگاه کنند، هرچند ممکن است در ابتدا هزینه بیشتری دهند و حتی اگر لازم باشد زیان دهند. اوایل امسال یک بار عنوان شد عراق از بخشنامه بازگشت ارز صادرات، معاف خواهد شد بعد بانک مرکزی دستورالعملی را اعلام کرد مبنی بر این‌که عراق هم مشمول می‌شود؛ اما اصلا امکان انتقال پول از عراق به ایران وجود ندارد. مشتری‌های عراقی ما بحث‌شان این است که نمی‌توانیم پول را از طریق بانکی به شما بدهیم تنها راهش این است که از طریق صرافی به شما پول بدهیم اما نمی‌توانند با هر صرافی‌ای کار کنند. باید با صرافی مطمئن کار کنند. حال این‌که صراف معتمد بانک مرکزی است یا نه مقوله دیگری است که کار را واقعا برای تجار ایرانی در عراق سخت کرده‌است. خیلی از شرکت‌ها مشکل دارند. بانک مرکزی مصوبه‌ای را ابلاغ کرد که هر کسی صادرات بیشتری دارد، بیشتر مشمول تعهد بازگشت ارز می‌شود، به نوعی هر کسی صادرات بیشتری دارد جریمه بیشتر می‌شود که باید به دنبال حل این مشکل بود.

موانع صادراتی که توسط ارگان‌های دولتی در ایران وضع می‌شود برنامه‌ریزی ما را به عنوان تولیدکننده در عراق به‌هم ریخته است. به این ترتیب یک ماه امکان صادرات وجود دارد و ماه دیگر وجود ندارد.

مشکلات بانکی

عمادالدین کبیری، سرپرست کمیته صادرات اتحادیه پوشاک ایران

عراق بازار مناسبی برای محصولات ما است. یک سری صنایع خرد ما هستند که بازار صادراتی قوی ندارند و عراق می‌تواند گام‌های اولیه برای آنها باشد تا صادرات قوی داشته باشند.

بازار عراقی تماماً مصرفی است و تولید ندارند پس متناسب با آن می‌توانیم محصولات خود را در آنجا ارائه دهیم.

تجار بنام عراقی به سمت بازار ایران نمی‌آیند به دلیل این‌که اگر در ویزای آنها مهر ایران بخورد در برخی کشورها آنها را راه نمی‌دهند. مشکل دیگر بحث مالی است، بانک مرکزی ما بشدت برای این‌که بتواند قیمت ارز را نگه دارد از خروج ارز ممانعت می‌کند. یکی از راه‌هایی که برای ممانعت استفاده کرد این بود که صادرکننده ارز را خارج نکند و پول را خارج از ایران خرج نکند. از سوی دیگر من به‌عنوان تولیدکننده با چند هزار کارگر نمی‌توانم پولم را نیاورم و باید هزینه‌های خودم را پرداخت کنم. دستورالعمل‌های بانک مرکزی باعث شده رکودی در فضای صادرات ایجاد شده و صادرکننده‌ها بازارهای صادراتی را که سال‌ها روی آن زحمت‌کشیده بودند و هزینه کرده‌اند از دست بدهند.

مشکل دیگر بحث تعرفه ترجیحی است، کشورهای دیگر با استفاده از این سازوکار، به راحتی با کشورهایی که هدفمان است تجارت می‌کنند.

فرصت توسعه زیرساخت‌های صنعتی عراق برای ایران

محمدرضا کرباسی معاون بین‌الملل اتاق بازرگانی

فعالان اقتصادی طی سالیان گذشته در زمینه‌های سرمایه‌گذاری حضور نسبتا پررنگی در بازار عراق داشته‌اند که در برخی سال‌ها به ۱۵ میلیارد دلار رسید. تقریباً زیرساخت‌های صنعتی و تولیدی این کشور طی دو سال اخیر توسط داعش آسیب دیده است؛ بنابراین نیازمند حمایت لجستیک ایران برای تعمیر زیرساخت‌های صنعتی است. با توجه به این‌که دروازه‌های عراق به‌سوی کشورهای دیگر همچنین کشورهای رقیب گشوده شده اگر در این برهه زمانی کوتاه تلاش نکنیم دیر یا زود بازار عراق را از دست خواهیم داد. مشکل دیگر در زمینه انتقال پول است که البته نه تنها با عراق بلکه با دیگر کشورهای جهان هم داریم. ولی بخشنامه‌ای را اخیراً دولت عراق صادر کرده که امکان پرداخت پول حاصله از صادرات کالاهای ایرانی به دینار عراقی هم میسر نیست. به‌رغم این‌که در خصوص انتقال منابع حاصله از صادرات تنگنا داریم اما فعالان اقتصادی راهکارهایی پیدا کرده‌اند. معتقدم بهترین روشی که در حال حاضر می‌توانیم مخصوصا با همسایگان پیشه کنیم توسعه تهاتر کالاست، به نوعی که نظام بانکی کاملا حذف شود و صادرات در مقابل واردات عمل شود و در چنین حالتی بانک مرکزی فقط یک هماهنگ‌کننده انتقال کالا و محاسبه‌گر خواهد بود و قرار نیست پولی مبادله شود.

توسعه برق عراق با تجهیزات ایرانی

سپهر برزی مهر، دبیر سندیکای صنعت برق

اولویت‌دارترین بازار هدف صنعت برق، عراق است. در حال حاضر به عنوان صادرکنندگان تجهیزات و خدمات فنی مهندسی مهم‌ترین مشکل ما بانکی است. برای بحث ضمانت‌نامه‌های بانکی مطالبات ما از کارفرمایان عراقی نیازمند این است که در سطح بالاتر اختلافات حل شود تا بتوان از این پول به عنوان صندوق ذخیره مشترک استفاده کرد. پتانسیل صادراتی بالایی داریم اما مشکلات این چنینی مانعی برای حضور پررنگ ما شده است. در شرایطی که کشور نیاز به تسهیل صادرات دارد بخشنامه بانک مرکزی بسیار مانع و محدودیت ایجاد کرده است به‌خصوص برای شرکت‌ها در حوزه خدمات فنی مهندسی که پروژه‌های بلندمدت دارند و برخی مواقع دو سال بعد پولشان را می‌گیرند. بخشنامه الزام بازگشت ارز حاصله از صادرات باعث شده شرکت‌ها خیلی علاقه‌ای به حضور در مناقصه‌های بین‌المللی نداشته باشند. این بخشنامه باعث شده اختلالی در فرآیند صادرات به‌ویژه در حوزه خدمات فنی مهندسی ایجاد شود.

افزایش تجارت ۲ کشور در ماه‌های اخیر

جعفر الحمدانی، رئیس اتحادیه اتاق‌های بازرگانی عراق

روابط ایران و عراق تاریخی و استراتژیک و رو به گسترش است. میزان تجارت دو کشور در ماه‌های اخیر رشد زیادی داشته است. همه کالاهای ایرانی را می‌شناسند و به استفاده از این کالاها علاقه و رغبت دارند. در توسعه روابط تجاری دو کشور، مشکل آنچنانی نیست فقط در خصوص بحث روادید ورود متعدد برای بازرگانان مشکلاتی وجود دارد. همچنین نقل‌وانتقال پول نیز مشکل دیگری است. با توجه به تحریم‌های جدید این وضعیت تشدید و باعث سردرگمی نقل‌وانتقال پول بین دو کشور شده که البته می‌شود با مذاکره راه‌هایی برای آن پیدا کرد. اغلب تجارت ما با ایران مواد غذایی و کالاهای مصرفی است که رقم آن نزدیک به شش میلیارد دلار است. با قاطعیت می‌گویم که همه کالاهای ایرانی موردپسند جامعه عراق است.

صادرات ایران به عراق در ۹ ماهه سال جاری نزدیک به ۵۰ درصد افزایش یافته است

استقبال از کالاهای باکیفیت ایرانی

فاضل رسول الحمدانی، رئیس اتاق مشترک ایران و عراق

کالاهای ایرانی مخصوصا کالاهایی که باکیفیت بالا عرضه می‌شود در عراق جاافتاده و خواهان زیادی دارد، هرچند که کالاهای چینی زیادی در عراق وجود دارد اما باکیفیت پایین است درنتیجه عراقی‌ها کالای باکیفیت را می‌پسندند و علاقه دارند از آن استفاده کنند. بازرگانان عراقی به‌ویژه در استان‌های مرزی با ایران علاقه‌مند واردات کالاهای موردنیاز خود از جمهوری اسلامی ایران هستند. با توجه به پیوندهای گسترده عراق با ایران در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، مذهبی و... همچنان به توسعه و گسترش روابط با ایران فکر می‌کنیم. یکی از اشکالات از دید بازرگانان ایرانی این است که مشکل گمرکی دارند و همیشه می‌گویند تعرفه‌های گمرکی بالایی روی کالاهای ایرانی واردشده به عراق می‌بندند در حالی که این تعرفه‌ها شامل همه کالاها از هر مرز و جایی می‌شود و این به خاطر پشتیبانی از تولید داخلی عراق است و فقط شامل ایرانیان نمی‌شود. از شرکت‌های ایرانی دعوت می‌کنم برای این‌که با این مشکلات روبه‌رو نشوند، شروع به سرمایه‌گذاری و تولید در عراق کنند تا همین جا تولید و به مصرف برسانند تا با مشکلی مواجه نشوند. عراق در گسترش پیوندهای اقتصادی، بازرگانی و گردشگری با ایران جدی است.

نبض اقتصاد

نوسان قیمت مرغ ادامه دارد

اختلاف‌نظر مسؤولان و تولیدکنندگان بر سر قیمت مرغ سبب شده تا همچنان این محصول بیش از نرخ مصوب به دست مصرف‌کنندگان برسد و به گفته رئیس انجمن پرورش‌دهندگان مرغ گوشتی هنوز احتمال افزایش قیمت مجدد آن وجود دارد.

به گزارش ایرنا، با وجود اعلام جهادکشاورزی مبنی بر عرضه مرغ منجمد برای تنظیم بازار، کماکان قیمت هر کیلوگرم گوشت مرغ گرم در بازار و برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای با نرخ‌های ۱۳هزار و ۸۰۰ تا ۱۶ هزار تومان عرضه می‌شود که این نرخ‌ها برای محصولات تفکیکی مرغ به ۲۰ هزار تومان نیز می‌رسد.

زمان تحویل خودروهای پیش‌فروش معوق باید اعلام شود

دبیر انجمن خودروسازان ایران خواستار اعلام زمان تحویل خودروهای پیش‌فروش معوق خودروسازان به مشتریان شد.

احمد نعمت‌بخش در گفت‌وگو با خبرگزاری صداوسیما با تاکید بر وجود برخی مشکلات در صنعت خودروسازی گفت: از مدیران شرکت‌های خودروساز درخواست کرده‌ایم با توجه به روند بهبود شرایط، تلاش کنند به خریدارانی که تحویل خودروی آنها به تعویق افتاده، طی مکاتباتی تاریخ تحویل خودروی آنها را اعلام کنند و با روشنگری در این زمینه مشتریان را درگرفتن تصمیم برای تحویل خودرو یا انصراف یاری کنند.

وی با اشاره بر غیرعمدی بودن تأخیر در تحویل خودروهای پیش‌فروش شده افزود: بنده به عنوان مسؤول انجمن خودروسازان ایران علاوه بر عذرخواهی از مردم تاکید می‌کنم این تاخیرها کاملا ناخواسته اتفاق افتاده است.

دبیر انجمن خودروسازان ایران با تاکید بر این‌که برآورده نشدن نیاز ارزی خودروسازان در برهه حساس زمانی منجر به فراهم نشدن قطعات موردنیاز خودروسازان ازجمله قطعات بالغ بر ۳۵ هزار دستگاه از خودروهای رنو مانند ساندرو و تندر ۹۰ شد، اذعان کرد: با وجود تمام تلاش‌هایی که خودروسازان کشور داشتند، اما به دلیل فناوری بالای قطعات وارداتی، قطعه‌سازان نتوانستند همه آنها را تولید و به دست خودروساز برسانند، زیرا ساخت برخی از این قطعات هایتک زمانبر است پس امکان ساخت خودروهایی که درصد داخلی‌سازی آنها کم است قطعا در زمان طولانی‌تری فراهم خواهد شد.

افت دوباره شاخص ملی محیط کسب‌وکار در پاییز ۹۷

نتایج پایش ملی کسب‌وکار در فصل پاییز نشان می‌دهد که شاخص‌های فضای کسب‌وکار وضعیت نامساعدتری نسبت به فصل تابستان پیدا کرده است. طبق اظهارنظر فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در این پایش، مؤلفه «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات» در صدر عواملی قرار گرفته که به نامساعدتر شدن فضای کسب‌وکار دامن زده است. در راستای اجرای ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مصوب ۱۳۹۰ مجلس شورای اسلامی، طرح ملی پایش شاخص‌های ملی محیط کسب‌وکار کشور. پاییز ۱۳۹۷، ویژه آمارگیری از فعالان اقتصادی زیرمجموعه اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعاون ایران و اصناف ایران در فصل پاییز، در سراسر کشور توسط مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران اجرا شده است.

درخشش همراه اول در نخستین جایزه ملی تعالی ارتباطات بازاریابی و برندینگ

همراه اول در نخستین جایزه ملی تعالی ارتباطات بازاریابی و برندینگ موفق به دریافت تندیس طلایی شد.

به گزارش اداره‌کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، سومین کنفرانس ملی ارتباطات و بازاریابی و برندینگ و نخستین جایزه ملی تعالی ارتباطات و بازاریابی و برندینگ بعدازظهر روز چهارشنبه ۲۶ دی‌ماه به کار خود پایان داد. در مراسم افتتاحیه این کنفرانس دو روزه که با هدف ایجاد زمینه مناسب برای تعامل، تبادل و انتقال تجربیات و ارائه دستاوردهای محققان و پژوهشگران در حوزه بازاریابی و تبلیغات و ارتباطات بازاریابی و برندینگ توسط دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار شد. بابک سهرابی رئیس دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، علی‌اکبر فرهنگی رئیس کنفرانس، مسعود کیماسی دبیر علمی کنفرانس و محمد سلطانی‌فر معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به ایراد سخنرانی پرداختند. در این کنفرانس در بخش جایزه ملی تعالی ارتباطات بازاریابی و برندینگ، همراه اول موفق به کسب بالاترین امتیاز در بین شرکت‌کننده‌ها و دریافت تندیس طلایی این دوره شد و مورد تقدیر قرار گرفت.